

צ'בזטי מזהר"ן

תנינא

דף לט:

עם

ביאור חברותא

ללימוד בעיון

תורה פז

אמר שהמתמיד בלימוד ספרו יהיה נעשה איש כשר באמת

ובעל מה גדול כי יש בה עמקות נוראה שאין בשום ספר

(ה"מ שמו שמה)

לְמוֹ:
תורה אור
דברים עקב ה (יה) וְהָיָה
אֵת יָקוּם אֶלְהִיךָ כִּי הוּא
נִתָּן לָךְ מִן הַלְשׁוֹת הַלַּיְלָה
לְמַעַן תִּקְרָא אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם בְּיַמֵּי הָהוּא: פ

תורה פה
ישעיהו מ (א) נָחְמוּ וְנִחְמוּ
עִמָּי יֵאמֵר אֱלֹהֵיכֶם:
רוח ג (יג) לִינִי הִלְלָה וְהָיָה
בְּקִרְבִּי אִם יִגְאָלְכֶם טוֹב יִגְאָל
וְאִם לֹא יִגְאָלְכֶם לְגִבְעוֹת
וְיִגְאָלְכֶם אֲנִכִּי הִי יָקוּם שֹׁכְבִי
עַד הַבֶּקֶר:
בראשית ויצא בט (כח) וַיְהִי
בִּבְקֶרֶב וַתִּהְיֶה הוּא לְאֵחָיו וַיֵּאמֶר
אֵל לָקֶן מֵהָ אֶת עֵשָׂו יָד
וְהָאֵל בְּרָחַל יִשְׂרָאֵל עֵשָׂו
וְלָקַח רֵמִיָּהּ:
בראשית ויהי מט (כו) בְּרַבְרַת
אֲבִיךָ גִבְרוּ עַל בְּרַבְרַת הוּרִי
עַד תֵּאָוֵר גִּבְעוֹת וְעֲלָמִים
תִּתְהַיְיָ: לְרֵאשִׁי יוֹסֵף וּלְיִצְחָק
נזיר אָחִיו: פ
דברים ואת הברכה לג (טז)
וּמִנְּבָרַךְ אֶתְּךָ וּמְלֵאכָה וַיְצִיז
שִׁכְנֵי קָדְשׁוֹ מִבְּאֵרְתָּהּ לְרֵאשִׁי
יוֹסֵף וּלְיִצְחָק נזיר אָחִיו:
דברים ואת הברכה לג (יב)
לְכַנְנֵנִי אֲמַר יְהוָה וְיִדְדִי יָקוּם יִשְׁכַן
לְבָשֶׁת לִי חֹפֶף עָלָיָהּ כָּל
הַיּוֹם וּבִין כַּתְּפָיו שְׂכֵן: פ

ליקוטי

הקמת הברית רמו לזווג כי מתחילה צריך אתערותא דלתתא היינו תיקון השכינה וכשהשכינה מתלבשת בלבושין נהירין חוור סומק ירוק בחי' אבות (א) והיא בחי' שבועה (ב) בחי' שבעה (ג) ונעשה כאלו עכשיו נשבע לאבות וזה (ד) אשר נשבע לאבותיך כיום הזה. כיום הזה דייקא, נמצא על ידי תפלה בכה נתחדש השבועה לאבות :

פה (י) אגוזים הנקראים לזוים הם רומזים לבחי' לאה שהוא בעורף. שהוא נוקי ראשונה (י) ואח"כ נכנסין לבית המקדש שהוא בחי' יעקב קראו בית אל (ע) (פסחים פח). וזהו שפרשיי (א) שדרך לזו נכנסין לבית אל. וזהו (ב) נחמו נחמו, ב' פעמים נחמו גימ' קדקד, שהוא בחי' עורף שעל ידה נכנסין לבית אל. וזהו ג' שבועות שהם ק"א יום שבין המצרים וכנגדו באילן לזו (ג). בשביל זה נוהגין לאכול ביצה בסעודה המפסקת במו' באב (ד) כי הביצה גומרת ב' בכ"א יום. כמאמר חז"ל (בכורות ה).^ט תרנגולת מולדת לכ"א יום וכו' וכנגדו באילן לזו וזהו העצם לזו שיש בעורף אדם שי שאר אחר כליון הגוף וממנו יתחדש בנין הגוף בשעת תהיית המתים (ו).^י וזהו עיקר נחמותינו בחי' נחמו נחמו כנ"ל. כי על הגוף נאמר (רות ג) **שכבי עד הבוקר שהוא עת התחי' (כ). **והנה בבוקר והנה היא לאה** (ב) היינו עצם לזו הנ"ל שע"י נתבנה הגוף ובשביל שכל כוונתו של יעקב הי' בשביל רחל נאמר בכני רחל דהיינו יוסף ו**לקדקדא** נזיר אחיו (בראשית מט).^{יג} וכבנימין כתיב (דברים לג) **ובין כתיפיו שכן רמו** שע"י בחי' לאה שהיא ראשונה יכול לבא לבחי' רחל: קדקד וכתפיו זה ביני לזו הנ"ל **ער"ף גימ' ש"נ** ר"ת **שבת נחמו**, רמו להנ"ל :**

פז (ב) דע שע"י שהעולם הם מקטני אמונה ע"כ הם צריכים לתענית דהיינו עבודות קשות (כ). כי בוודאי ידוע שאפשר לעבוד הש"י בכל דבר כי אין הקב"ה בא בטרוניא (ב) עם בריותיו (ע"א ג) אך מה שצריכין לפעמים לעבודות קשות היא בחי' ברח"ו מה שארז"ל (סנהדרין עד ע"ב) בשעת שמד אפי' אערקתא דמסאני (כ) יורג ואל יעבור נמצא שאף שבאמת אין ראוי שיהרג על זה אך מחמת שהוא שעת שמד והם מתגברים ורוצים דייקא להעבירו על דת ולהביאו לכפירות ח"ו ע"כ הוא מוכרח למסור נפשו אפי' על דבר קל. והע"ז והכפירות הם בבחי' אף אין יש רוח בהם (תהלים קלה), שאין בהם שום רוח כלל. והקטני אמונה הם בבחי' מוקצר רוח שהיא^{כז} כמו ממוצע דהיינו שאין להם אמונה שלמה שהיא בחי' מאריך רוהו כמובא במ"א (ז) ואעפ"כ אינם כופרים לגמרי שאין להם שום רוח כלל רק הם כמו ממוצע ורוחם קצרה בחי' מוקצר רוהו. וזהו (שמות ו) **מוקצר רוח ומעבודה קשה** שמחמת שהם בבחי' קוצר רוח מחמת שהם קטני אמונה כנ"ל ע"י צריכין לעבודות קשות ולתעניתים (כ) כנ"ל כמו שבשעת השמד שהיא קלקול אמונה לגמרי צריכין אפי' למסור נפשם ממש אפי' על דבר קל

פה פו פז

כמו כן כשיש קטנות ופגם באמונה, צריכין לעשות עבודות קשות כנ"ל (כ). ויש כמה בחי' בקטני אמונה כי יש אפי' צדיקים שהם קטני אמונה כמו שדרשו רז"ל (סוטה מה ע"ב) על פסוק (כ) **כי מי בז ליום קטנות** מי גרם לצדיקים וכו' (כ).

פז (ה) דע שכוונת אלול הם תיקון לפגם הברית. כי סוד כוונת אלול הוא **הנותן בים דרך** (ישעי' מג) (וכמבואר בכוונת האריז' ז"ל (כ) להאיר בחי' דרך בים, ודרך זה נפתח בחדש אלול. (ה"וע"ש ככוונות כל הכוונות של אלול). ועיקר פגם הברית הוא בבחי' דרך הזה (כ), כי הי' צריך להאיר בחי' הרכ"ד אורות בבחי' ים בחי' אמונה והוא נטה מזה ופגם בבחי' דרך בבחי' (בראשית ו) **כי השחית כל בשר את דרכו**. כי אשה נקראת דרך כמובא בדרז"ל (קידושין ב ע"ב) ויש דרך אחר בחי' (משלי ל) **דרך אשה מנאפת**. והכלל שעיקר הפגם בבחי' דרך שלא האיר הדרך בים ולפעמים מחמת זה הפגם יוכל לאבוד את זווגו (כ). כי מאחר שנטה מזווגו קשה לו למצוא את זווגו (כ). ואפי' אם ימצא את זווגו תחי' לו מנגדת ולא תחי' נוטה אחר רצונו מחמת שנטה ממנה ולא האיר בה מזה נתהוה שיש לה רצון אחר כנגדו. ואז לא זכה כנגדו (יבמות סג). וחדש אלול שאז יכולין לתקן זה (כ) ולהאיר הדרך בים כנ"ל (כ) כוונת אלול הם תיקון לזה וכשמתקן זה אזי מוצא זווגו והיא אינה כנגדו רק כרצונו. ויש בזה סוד נפלא, כי דע שזה הסוד מסר אברהם לאליעזר עבדו כששלוהו לבקש הזווג של יצחק בנו. היינו סוד כוונת אלול שהם מסוגלים לתיקון הברית שע"י מוציאין הזווג. כי ע"י תיקון הנ"ל נעשה בה רצון אליו. כי מקודם לא היתה נוטה אחר רצונו כי נטתה ממנו כנ"ל וע"י א"א למצוא זווגו ואפי' אם מוצאה אינה נוטה אחר רצונו כנ"ל. אבל ע"י כוונת אלול שהם התיקון לזה ע"י חזר ונעשה בה רצון אליו כנ"ל. וזה הסוד מבואר בתורה בפרשת אליעזר כי אברהם מסר לו הסוד הזה. וזה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד) **ואם לא תאבה האשה ללכת אחריד**, ראה והבט נפלאות תורתינו כי ר"ת פסוק זה הם אותיות **אלול**, ובאמצע הם תיבות **תאבה האשה** כי ע"י בחי' אלול היינו סוד כוונת אלול ע"י **תאבה האשה** כי ע"י נעשה בה רצון אליו כנ"ל : נמצא שבאלו התיבות בעצמן שדיבר אברהם עם אליעזר מענין החשש שמא לא תתמצה לילך אחריו דהיינו מה שאמר לו **ואם לא תאבה האשה ללכת** אלול התיבות עצמן גילה לו סוד התיקון לזה דהיינו סוד אלול המרומז בראשי התיבות שהוא התיקון לזה שע"י **תאבה האשה**. ועוד יש בזה סודות נוראים מאד : גם עיין במאמר המתחיל ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע (כס"ו), כי שם מדבר מכוונת אלול, והוא תיקון לפגם הברית כנ"ל. היינו לעיין באותו המאמר ולזכות להבין בו ולעשות עמו איזה עבודה בעבודת ה', ע"י יתקן פגם הברית :

א תיקון כא דק נב; ועיין לעיל תורה
ב קמא
ג קמח תהליך שער יד פרק צט השבועה
היא עשור במלכות. ועיין חזר ח"ב דף
קט:
ד עיין **וזר וישב דף קא:**
ה סוף פסוק ג'ל דברים ח'
ו לג בדפירי תורה-הוא. ומתורג-שריא
ז לג בדפירי תורה-הוא. ומתורג-שריא
ח עיין ליקוטי תורה וספר הלוקטים
פרשת ויצא ע"פ ויקח ומבני המקום.
ט ועל פסטים ד' ע"פ והיא יושבת
תחת התורה. גם עיין עין חיים שער לה
תחתית פ"ב ג'ל בעיני ג' נשים של
אדח"ו בחי' ב' נשים של יוא ויעקב.
י בראשית כח ד'
יא עיין תורה ח' קצא אות ג'
יב שפטים א' כ'
יג ישעי' מ' א'

א עיין פרש"י ירמיה א' יב
ב ע"פ א"ח סין תקב"ס"ה (שם השמע
ששום אבילות)
ג בדפירי תוספא-גורמ, ובתורג ומתורג
גמרות.
ד בתורג (בכורות ה) ומתורג תוקן.
ה ובמקדים התורג לז' בשבת
ז עיין [כל זה] **שם בתוספות ד' תרנונות**
ח עיין חסד לאברהם ד' נב, וזה דף הק'
ט ח"ב עין בת חז"ל דף רכב. ובספר
הלוקטים תחילת שופטים ה"ל. ועיין
ב"ר כה ג'. וספר הברית ח"א מאמר יא
פ". ספר הציני ע"ל פ' תולדות ד"ה)
צבאית להם אחד) ועיין וזה ח"א
מדיש נעלם שם דף קלו- בעצם היה
נקרא רמאט. גם נעקב אמר לחיזי מני
כלמחלח ע"פ שמתורג חמל וחז"ל ע"ל מות.
יא חלפת ספספיי סקאלה ר"ל תקלה לז' ע"כ
עלתי מות סקלע ר"ל הגמנת כספיי שפטיסי

א עיין לעיל תורה מד תנינא בתערה.
ב עיין ישעיה מג כב ולא אחי קראת
יעקב כי ינעת ב' ישראל. כפי שביאר
משלי המגיד מרובנא נצבים את תני
גם בדפירי תורה-היא. ומתורג-הוא
ה שרון נעל (דהיינו אפילו אם רק
גורים לשנות טעה שנתנו ישראל
להקדיש המנצלים)
ד גם בדפירי תורה- שריא. ומתורג-
שהוא
ה לעיל בתורה קנה
ו עיין חז"ר דבורה פ"ב להאריך אף
ז עיין חז"ר יומר טוב מענית. כי במקום
התחילי גופי ימנף נפשו בבוזנות
בג"א.
ח כיון שמתגבר הסט"א התחילישו
המאמנה מתגבר כנגדו לעשות יותר
מתחובה. בבחי' כנגד השמתיים בברכות
י.א. כפי' רשב"א שם
יא זכריה ד' ה'

א ע"ש בפרש"י שאין להם אמונה
ב בקב"ח" עיין שירות ה"ר' קט ה"ל
שרבינו פ"י שאן להם אמונה בעצמם
וע"ש ישוב לפרש"י. וציין שם לטוף
תורה עב תנינא שו ענה פסולת,
ולתורה סא סוף אות ה' ובפלי"ח שם את
י. ולתורה תורה כב תנינא. ועיין
בע"ש ע"ל' נה קלו ובנ"ה שם.
ובקל"ח פקדון ה' ו' שאדח"ל חטא י'
לא האמין בעצמו, ובתוהמא ויצא י'
אם היה יקצב סאמין בעצמו ועולה
סבולם.
ב לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו
ג נמצא כבר בדפירי
ד משנת חסידים אלול פ"א אות ג'
ה שער רוח הקודש וד"ה יחד י"ו בר"ח
אילול שנת השל"א לצידור. א"ל מורי
ו(ל) ובקל"ח ברכת הפירות ה' ו' כתב
שכונת אלול הם בחי' תורה ו'
ז נמצא כבר בדפירי

א עיין שיש"י ח"ג סימן פו שרבינו
אמר לולין הקטן שביצא לרבו לבקש
הסכמתו לספר הראשון שגם דרך
בפשיטות היא תיקון הברית. ול"ע שפסוקו
זאת לתורה שלנו שמכני מלך בים ולא
לתורה ל' אות ד' שטס ממני מכל לך.
א בתקפא (בראשית י') ובתשטס תוקן
עיין **תיקון ז'** [דף ל. דהיינו ע"י
פמח"ז]
ב עיין חיי מוהר"ן סימן תקפ"י כיצד
מדיקוין לפני הכלי (הסיני שמלת נבי
בנחמתי) עיין בזה וביק' באור יקר על
זור חיי שיה כרך ה' ש"ל. דהיינו ע"י
עמוד ק'
ג כי כה מק' הנחמל כספיי נחמתי סי' ה' היל
כה זור ונס ונס ובלא חספס לחסדי עס נטהו ממנו
הוחל נתן זהת נחמל ולמסח יוהס וכל כחלל.
ד נמצא כבר בדפירי
ה מתורג-התיקון
ו סוף בתקפא

מאמר כוונות אלול הם תיקון הברית

מספה"ק ליקוטי מוהר"ן

זמן ומקום אמירת התורה

לא ידוע מתי והיכן נאמרה

פתיחה

בכמה תורות רבינו מבאר את כוונות אלול של האריז"ל¹, וכאן מוסיף לגלות סגולה נפלאה שיש בכוונות אלול לגרום לבת זוגו להימצא ולנטות אליו, שזה בחי' כלל תיקון המלכות. מה שכל בחינות הנוק' נטות אל בן זוגם הדכר. בכלליות ובפרטיות.

ליקוטי הלכות על תורה זו

או"ח א דף רטו קריאת התורה ג
או"ח ב דף צד: ברכת הפירות ה

שיחות השייך לתורה זו

רבינו אמר לרבי זלמן הקטן, המכונה "רבי זלמן דער קליינער", בעת ששלחו לקחת הסכמות עבור הספר ליקוטי מוהר"ן חלק ראשון: "גם 'דרך' בפשיטות הוא תיקון הברית". ועיין בליקוטי מוהר"ן ח"ב סימן פ"ז. ונסע לפולניא ולשאר ארצות לקבל את ההסכמות, ונמשך זמן טלולו כמשך שנה: (שיש"ק ח"ג, סעיף פ"ז; ע"ע מענין זה שם בסעיפים: רמו-רמו, ובח"א, סעיף תקע"א).

מה שמציין שם לתורה פז תנינא לכאורה צ"ע כי כאן מדבר מדרך בים דייקא ועיין תורה לא אות ד' מדבר מדרך ביבשה שתלוי בתיקון הברית. עכ"פ נראה כוונת רבנו לומר לו שכל הדרך יזכור התכלית שנשלח אליו ולא יטה כוונתו כלל ועי"ז יהיה שמור בדרך ויזכה לתיקון הברית. כי הליקוטי מוהר"ן שרבנו אמר עליו שהוא אתחלתא דגאולה היה על הדפסתו ופרסומו קטרוגים עצומים וגם ההסכמות עליו היה עליהן קטרוגים רבים שהרי הם מחזקים את הלימוד בו, ועיקר הנצחון על הס"א היא בשמירת הברית בדרך.

הקדמה

רבנו מבאר כאן שאלול הוא זמן מסוגל לתיקון הברית ודייקא ע"י הקיום למעשה הכוונות של אלול שגילה האריז"ל. מדברים על תיקון דייקא דהיינו מצב שאחרי הפגם. ובאמת נראה עומק הכוונה כי כלל לא משנה במי מדובר, דהיינו אפילו צדיק גדול באלול צריך להרגיש שמדרגתו שעד עכשיו היא פגם הברית ביחס למה שרוצה לזכות לתיקון הברית בחודש אלול הבא עליו לטובה. ונראה כי עובד ה' צריך דייקא לתקן הברית להבדיל מבחור שהעיקר אצלו שמירת הברית כי שמירת הברית היא עמידה על מקום אחד זה בחי' עולם התווה כידוע ששם הוא סוד השמירה שלא יתקלקל לגמרי². חודש אלול מצד הזמן מסוגל לתיקון הברית כי הם ימי רצון שבהם נתרצה הקב"ה לישראל על חטא העגל ע"י משה רבנו בכט אב ובא' אלול עלה לקבל לוחות שניות ואז פתח משה רבנו דרך כבושה לרבים לשוב ולתקן את הברית והקשר עם הקב"ה. וכוונות אלול גילה האריז"ל שרמוז בפסוק "הנותן בים דרך", רמו לכל ימי העוה"ז שהם הדרך לעולם הבא אבל היא לא דרך כבושה שמוליכה את ההולך בה, אלא היא כמו דרך בים שלא ניכר שום דרך, ואדרבה בכל רגע הגלים שוטפים ומפריעים להליכה ואזי ההולך בה הוא בבחי' יעלו שמים ירדו תהומות, וצריך בקיאות גדולה לא לאבד כיון אליו ית' כשמעלים אותו וכשמורידים אותו. וכפי שביאר רבנו את הכוונות אלול למעשה בעבודת ה' בתורה ו' שהם הבקיות בדרכי התשובה להיות בקי ברצוא ובקי בשוב. כי עיקר הכוונות אלול הם להיות בברית קשר העין (עיני השכל) והלב עם הקב"ה בחזק גדול לא להניח לשום דבר לנתק את הקשר אע"פ שמתקיים בו "כל משברין וגלין עלי עברו" ורק כך יכול לעשות דרך בים שתוביל אותו לתכלית. והכלל שכל דבר בעוה"ז צריך לתפוס אותו כהיכי תמצוי להגיע לעולם הבא ולא להיגרר להנאת הרגע שבדרך אלא להמתין לעונג הנצחי שבסוף הדרך.

ומי שמכווין היטב כוונות אלול למעשה, אזי כמו שהוא דבוק בהקב"ה בבחי' נוקבא דכתיב בה "ואל אישך תשוקתך", כך עי"ז גם בת זוגו יתקיים בה "ואל אישך תשוקתך", ואם ח"ו הוא פונה מהקב"ה בדרך הזו, אזי גם

¹ אב אלול תשעו ירושלים

² תורה ו' בחלק הראשון ותורות פב פז פח בחלק השני

³ כמבואר בכהאריז"ל שער הנקודים שהוא עולם השבירה והקלקול הנקרא תווה האורות היו גדולים מהכלים וכל אור שנכנס לכלי שלו שברו וחזרו לאחור ג' מדרגות ונשארו שם לשמור על הכלי שלו. וכן באלפים שנות תווה היו יחידי הדורות אדם הראשון ומתושלח ונח ושם ועבר שלא חדשו כלום רק שמרו על הקבלה שבידם שלא תאבד. וזה שרבינו הזהיר כל כך הרבה שצריך להתחדש בכל יום כי מי שרק שומר על עצמו שלא ייחלש ומפחד מכל דבר חדש זה בחי' תווה שעומד על מקומו. אבל עולם התיקון הוא עולם ההתחדשות וזה שכל כך הזהיר הזוהר לקרב רחוקים ולעשות בעלי תשובה וכל אחד צריך לחזור בתשובה ובפרט בחודש אלול צריך לתקן את הברית לתקן דייקא. וזה בחי' איש ואשה זכור ושמור. שהאיש מביא חידוש יש מאין והאישה שומרת ומתקנת יש מיש.

בת זוגו מאבדת את רצונה אליו. וזה הסוד גילה אברהם אבינו לאליעזר עבדו כששלח אותו אל משפחתו בחרן לחפש את בת זוגו של יצחק, שאם הוא יכוון כוונות אלול מצד היותו עבדו וידו של יצחק, ע"ז תימצא לו בקלות בת זוגו של יצחק, וגם תרצה ללכת עימו אל יצחק, וכך הווה.

כי הנשמות של בני הזוג הם למעלה אחד, כמבואר בתורה רסה ובזוהר לך לך פה: וצא: ורק ברדת הנשמות לעוה"ז הן נפרדות, והקב"ה בעצמו מזווגם, ומטבען רוצות לחזור להתחבר, אלא שבימי הבחרות מתגבר היצה"ר, ומי שלא שומר הברית מתקלקל אצלו הרצון הזה, ואזי לתקן הברית צריך להתגבר בקיום כוונות אלול הנ"ל, שמסוגלים להחזיר את הרצון של בני הזוג זה לזה.

עוד עיין בסוף תורה פח תנינא שחיפוש האבדות המבואר שם הוא קשור מאד לעניין המבואר כאן דהיינו חיפוש בת זוגו ע"י כוונות אלול ותיקון הברית. ועיין עוד תורה פט תנינא שהדעת משדך כל השידוכים ועל כן כל השידוכים ע"י הבר דעת. ולכאורה הכוונה שם למבואר כאן, כי דעת היא התקשרות חזקה להקב"ה, ולכאורה היינו כוונות אלול כנ"ל. אלא ששם מבאר שצריך לזה לבוא לשמוע תורה מפי הבר דעת. ועיין תורה קפח בחלק ראשון שכל האבדות אצל הצדיק, ולכאורה הכל עניין אחד שהצדיק הוא הבר דעת שבקי בדרכי התשובה היטב ועל ידו כל השידוכים ומציאת האבירות ובכללן מציאת בת זוגו.

עד כאן ההקדמה

תורה פז [י]

דע שכוונת אלול הם תיקון לפגם הברית תיקון דייקא כי באלול צריך כל אדם בכל מדרגה להרגיש שעדיין הוא במדרגת פגם הברית ביחס למה שאתה רוצה לזכות לתקן הברית בחודש אלול הזה. **כי סוד כוונות אלול הוא הנותן בים דרך (ישעיה' מג) ו** פשט הפסוק מדבר בקריעת ים סוף ו' והארז"ל דורש בעניין כוונות אלול ורבינו מוסיף שהם תיקון הברית **'(וכמבואר בכוונת האר"י ז"ל [יז]) להאיר בחי' דרך בים**^ט ים בחי' כלי בחי' המלכות כמ"ש כל הנחלים הולכים אל הים, ודרך הם רכ"ד אורות האמת שצריך להאיר באמונה לחזק אותה, **ודרך זה נפתח בחדש אלול** דהיינו שבאלול נפתח כמו אשנב להארת הרכ"ד אורות של אמת בעולם לחזק בהם את האמונה מי שרוצה. כי הם ימי רצון כי אחרי חטא העגל עלה משה לבקש רחמים וירד בכט אב שאז נתרצה לו הקב"ה ושוב עלה לקבל לוחות שניות בא' אלול^ז לכן הם ימי רצון שבהם ימין ה' פשוטה לקבל שבים יותר מכל זמן אחר. **יא(וע"ש בכוונות כל הכוונות של אלול**^ב) ובתורה ו' /^ב ותורה פב/ ^ט תנינא ותורה פח תנינא^ט). והדרך לעשות בים דרך נפתח באלול, דרך

^ז לא ידוע מתי והיכן נאמרה תורה זו

^ח **ישעיה מג טז** – כה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבַיָּמִים עֵינִים נְתִיבָה:

^י **ועיין לק"ה ברכת הפירות ה' ו'** שגם קריעת ים סוף היה בבחי' זו שעל שפת הים שהיה שעת צרה גדולה התחזקו ישראל מאד באמונה ע"י שהאירו רכד אורות בים האמונה ועי"ז עשו דרך בים עי"ש. **ועיין לק"ה בכמה מקומות פסח ז' כא כב ות"ת ג' ד'** שמוהר"ת מבאר שקריעת ים בגשמיות נתאפשרה רק ע"י שברוחניות עשו ישראל יבשה וחרבה בים החכמה ע"י שהתחזקו באמונה. עיין ליקוטי הלכות יורה דעה הלכות תלמוד תורה הלכה ג אות ד – כי קי"ס היא בחי' לעשות דרך בים החכמה לגלות החכמה והתורה בעולם ולהינצל שלא יטבע במים הזידונים שהם הקליפות והמחשבות השוטפין על המוח ומבלבלין דעתו בפניות וגסות כנ"ל. שזה זכו ישראל ביציאתם ממצרים עד שזכו שגם בגשמיות נבקע הים בפניהם ועברו בים ביבשה.

^י נמצא כבר בדפוס

^ה משנת חסידים אלול פ"א אות ב' ג' שער רוח הקודש (ד"ה יחוד י"ו בר"ח אלול שנת השל"א ליציאה. א"ל מורי ז"ל) ובלק"ה ברכת הפירות ה' ו' כתב שכוונות אלול הם בחי' תורה ו'

^ט **להאיר רכד אורות** בים האמונה והכוונה ביאר הריצ"ח כי בים אין דרך אלא ע"י אמונה ע"י הסתכלות אזי שומר על קו הישר דהיינו כי בשכל יש מהלך אבל באמונה אין מהלך כי היא בחי' מקיפין כמ"ש ואמונה סביבותיך.

^ז **אלול מזלו בתולה** בחי' נוקבא כי הוא זמן לתקן המלכות לתקן את ההמלכה את הקב"ה על עצמו ועי"ז כל בחי' נוקבא נמצאת ונוטה אחר בעלה.

^ח נמצא כבר בדפוס

^ב **ספר קדושת יום טוב** – פרשת ויגש – דהנה איתא בסידור האר"י ז"ל בכוונת דר"ח אלול, שאו בר"ח אלול הם ימי רצון באותן הימים נפתחין י"ג מקורות של י"ג תקוני דיוקנא, ומתגלין ומאירין למטה, ונקרא עת רצון בכל אותן הימים, וב' השמות (הוי"ה – במילוי ס"ג, אהי"ה – במילוי קס"א) שהם גימטריא ב' פעמים יב"ק, ר"ת של יענך י' ביום צרה (תהלים כ ב), ור"ת יעננו ביום קראנו (שם שם י), והם גימטריא "דרך", ומאירין בנו"ק ב"ן גימטריא ב"ם, וזהו הנותן בים דרך (ישעיה מג טז), ודרך זה נפתח בחודש אלול וע"י דרך זה נפתחין י"ג מקורות הנ"ל, יעיי"ש:

^ג **עי"ש, ועיין לק"ה קריאת התורה ג' אות ח'** – ועקר תקון בחינת הדרך הוא בבחינת משלש, שהוא בחינת שלשה ימים, כי שלשה ימים הם בחינת ימין ושמאל ואמצע, ועקר תקון הדרך הוא בבחינת המכריע, שהוא בחינת ממצע בין ימין ושמאל, בבחינת בכל הדרך אשר

דייקא¹⁰ ושהיא תמיד מעבר ממקום למקום וע"י שמירת הברית שומר עצמו שלא לעשות עיקר מהדרך¹¹ רק לכווין בכל הדרך רק אל התכלית שלשם צריך להגיע, ובתורה ו' מבאר יותר, שדרך ב' פעמים בקי, כי בהכרח בכל דרך בין כפשוטו ובין בדרך להשיג את האפרסמון הנכסף כמבואר שם שהיא השלמת התשובה, תמיד יש בה ירירות ועליות, דהיינו זמן של מוחין דקטנות וזמן של מוחין דגדלות ורק ע"י שבקי בשניהם לא להתגאות כשיש לו מוחין ולחשוב שכבר זכה ולהפסיק לבסוף למטרה ומאידך כשאין לו מוחין לא להתייאש ועב"פ לבסוף למטרה, והעיקר שבכל הדרך לא להסיח דעת מהתכלית שאליה הולך, וזה תיקון הברית והקשר עם הקב"ה. **ועיקר פגם הברית הוא בבחי' דרך הזה/י¹² [ט] כי שם הניסיון קשה ביותר לא לעשות מהדרך**

צייתי אתכם תלכו לא תסורו ימין ושמאל, פי זה עקר תקון הדרך שלא לנטות לימין ושמאל. וזה בחינת אלף הנ"ל, שהוא בחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ"ל. והוא'ו שבתוך האלף הוא בחינת הדרך שמכריע בין יוד עליונה ליו"ד תחתונה וכלול משניהם. וזה עקר בחינת הדרך שעשה משה בחדש אלול שנוכל למצוא את השם יתברך תמיד הן בבחינת אם אסק שמים שם אתה הן בבחינת ואציעה שאול חס ושלום, כי יש מי שנוטה מהשם יתברך חס ושלום, על ידי עלותו, שהוא בחינת אסק שמים. ושם דיקא הוא תועה מן הדרך ושוכח בהשם יתברך. ויש להפך, שעל ידי נפילתו הוא תועה ושוכח בהשם יתברך. ומשה רבנו, עליו השלום, עשה דרך כבושה לבלי לנטות ימין ושמאל רק להשיב הכל אל הדרך הישר, אל הדרך הממצע, פי משה רבנו מאיר לשניהם ומוצה אותם דרך ישרה לבלי יתעו מן הדרך, הן העולים למעלה בחינת אם אסק שמים, לבלי יתעו מן הדרך חס ושלום, על ידי עלייתם, רק בכל עליה ועליה ימצאו את השם יתברך בבחינת אם אסק שמים שם אתה. וכן משה רבנו מאיר גם להיורדים חס ושלום, אפלו לאותן שפלו מאד מקדשתם והם בשאול תחתיות חס ושלום, גם להם מאיר משה רבנו, עליו השלום, ומוצה להם את הדרך לבלי ישפחו בהשם יתברך, פי גם שם נמצא הוא יתברך בבחינת ואציעה שאול הנ"ל וכמבאר במאמר "פי תצא" הנ"ל. וזה עקר בחינת הדרך, שהוא בחינת מכריע בין ימין לשמאל, בין עליונים ותחתונים ומשלים לשניהם להשיבם כלם להדרך הישר. ועל כן בחינת הדרך כלול משלשה, שהוא בחינת אלף שכלול מתלת, נקדה עליונה ונקדה התחתונה וזו שפאמצע וכן"ל. ועל כן התורה שהיא בחינת דרך כנ"ל, כל בחינותיה הוא שלש שלש כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח), בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתא ביום תליתא על ידי תליתא וכו'.

¹⁰ תורה פב תנינא – ועקר התשובה הוא בחדש אלול, כי הם ימי רצון, שעלה משה לקבל לוחות אחרונות ופתח דרך כבושה לילך בה. והדרך שעשה משה הוא כך, שמשך קשר את עצמו אפלו לפחות שבישראל ומסר נפשו עליהם, כמו שכתוב (שמות ל"ב): "ואם אין מחני נא". וזה פרוש (שמות ל"ה): "ויקהל משה" וכו' – שמשך היה מאסף ומיחד ומקשר את עצמו עם כל ישראל, אפלו עם הפחות שבפחותים. וזה פרוש (תהלים נ"ג): "כלו סג יחדו" – אפלו כשאני רואה אחד ממשאל, שסג מכל וכל מהקדוש ברוך הוא, אף על פי כן צריך אני שנהיה יחדו – צריך ליחד ולקשר עמו, כמו שעשה משה. כי יש בחינת אלקות אפלו בדייטא התחתונה, אפלו בעשרה כתיבי דמסאבותא, לקים (תהלים ק"ג): "ומלכותו בכל משלה". וזה בחינת חיריק, כמו שכתוב (בתקוני זור תקון י, דף כח): "ובחיריק לאנחתא לה לתתא, להמליך לה על תתאין. נמצא שבפחות מישאל – יש בו בודאי איזה אלקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדו עמו, וזה: "כלו סג יחדו". ועוד זאת הבחינה היתה למשה, כי כל מה שעלה למעלה יותר עליונה, מצא שם אלקים, כמו שכתוב (שמות י"ט): "ומשה עלה אל האלקים". כי בגשמיות אנו רואים, שיש אדם שהוא למטה בדחוקות, אזי הוא עובד השם ומכיר אותו, וכשהוא נתעלה למעלה, שנתעשר, אזי הוא שוכח בהקדוש ברוך הוא. ודוד אמר (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים שם אתה" – אפלו בשמים שם יש הקדוש ברוך הוא, בכל עליה ועליה צריך למצא שם הקדוש ברוך הוא.

¹¹ עיין סוף תורה פח תנינא – ודע, שיש מלאך, ותחתיו כמה ממנים וכלם אוהזים בידם שופרות והם עומדים וחופרים תמיד ומחפשים תמיד אחר אבדות והם תוקעים תקיעה תרועה, ואחר כך חוזרים ותוקעים תקיעה וכשהם מוצאים איזה אבדה, נעשה רעש ושמחה גדולה פי יש כמה דברים אבודים הינו מה שאובדים אבדות הרבה על ידי התאוות בבחינת (תהלים קי"ב): "תאנות רשעים תאבד" ואפלו מי שהוא צדיק הוא אובד גם כן לפעמים בבחינת (קהלת ז): "יש צדיק אבד בצדקו" ואפלו הצדיקים החופרין ומבקשים אחר אבדות הם אובדים גם כן לפעמים, בבחינת (תהלים פ"ג): "חפרו ויאבדו" שאפלו החופרים אחר אבדות חוזרים ואובדים לפעמים וזה בחינת (קהלת ג) "עת לאבד" תאנות רשעים תאבד ראשי תבות: תקיעה, תרועה, תקיעה פי המלאכים המחפשים אחר האבדות שהם בחינת תאנות רשעים תאבד הם אוהזים בידם שופרות ותוקעים תר"ת כנ"ל וגם הזכיר אז, שקשה מאד מאד להיות מקבל וגם הזכיר אז קנאת סופרים תרבה חכמה (בבא בתרא נא) ולא באר כל זה, פי הם דברים סתומים ותומים גם נשכח קצת, פי לא כתבתים בומנו פי אם בדרך רמז ופאשר נדפס כבר בדחפסה ראשונה ואמר: שפל הנ"ל, דהיינו ענין פנות אלול, שהם תקון לפגם הברית וענין הפרות הנ"ל, וענין זה של המלאך וכו' כנ"ל הכל אחר, ויש בזה רזין גדולים.

¹² עיין תחילת מעשה ראשון בספורי מעשיות שרבנו פתח בדרך ספרתי סיפור שכל השומע אותו היה לו הרהור תשובה. ואז ספר את המעשה מבת מלך שנאבדה והמשנה למלך הלך לחפשה והיינו כנ"ל שרבנו רמז שדייק בדרך צריך לזכור את המעשה הזה שרק עם הרהור תשובה בלתי פוסק אפשר לעבוד את הדרך בשלום וסיפר רבנו שם כיצד המשנה למלך הלך שנים רבות לחפש את האבידה של המלך והיא משל לאבידה של כל אדם וכיצד הלך בהרבה דרכים לחפשה ומה שעבר עליו עובר על כל אחד בחיפוש אחר האבידה ובה זוגו שתהיה נוטה אחריו וכל עבודת ה' שלו שנאבדה כמבואר בתורה קת.

¹³ וזה בחי' תיקון ספירת היסוד שהברית מרכבה לה כמבואר בתורה לד. כי היסוד רק מעביר השפע למלכות בלא לגעת בשפע עצמו ובלא לחשוב עצמו משפיע וזה תיקון הברית. לזכור שהברית רק דרך בלבד אל התכלית ולא לעשות ממנו תכלית בפני עצמו שזה ניאוף. שהוא עיקר פגם הדרך.

¹⁴ כי דרך היא דבר אמצעי בין שני מקומות בחי' יסוד המחבר בין שנים וברית היא קשר בין שנים ולכן ברית מרכבה ליסוד (תורה לד) ודרך בים אפשר לעשות רק ע"י קשר עין תמידי אל המקום שאליה רוצה להגיע בבחי' "עיני כל איליך ישברו" אבל גלי הים יעלו שמים ירדו תהומות" לכן צריך בקיאות כדי שירידה לא תחזיר אותנו להתחלה ועליה לא תבטל מאתנו את הקשר עין וזו הבקיאות ברצוא ושוב המבוארת בתורה ו' שרק על ידה אפשר לעשות דרך דהיינו להתקדם וישר.

והקשר עין הזה הוא ברית ומרכבה ליסוד אבל יש עוד עיצה לספנים לעבור בים והיא כשהדרך ארוכה ולא רואה את סופה אזי יש לו שרטוט שעל ידו יודע את הכיוון ששם נמצא מקום חפצו ואזי מכווין את הוויית בין הקו שממקום יציאתו למקום חפצו ובין הקו שממקום יציאתו לכבב הצפון וע"י ע"י שתמיד שומר הוויית הזו מכבב הצפון יכול לעשות בים דרך ע"י קשר תמידי עם כבב הצפון כי כבב הצפון הוא מחוץ לעולם והיכן שנמצא הספן בעולם נשאר כלפיו הכבב בצפון לכן תמיד נשאר הוויית הנ"ל קבועה אבל בדרך זו יש סכנה

תכלית ולשכוח את התכלית האמיתי, כי הי' צריך להאיר בחי' הרכ"ד/כ"ו 224 אורות דהיינו מה שמתנוצץ בדעתו אמת מציאותו ית' שנמצא מאד ומשגיח להאיר בבחי' ים בחי' אמונה/כ"א כמבואר בזוהר/כ"ב שהאמונה שלימה היא כשמאיר בה את האמת והוא נטה ופגם בבחי' דרך בבחי' כ"ב(בראשית ו')/כ"ב כי השחית כל בשר את דרכו הפסוק מדבר בדור המבול שפגמו בברית מאד דרך השחתה ולשון הפסוק השחית דרכו דייקא שהיה ניאוף בדרך של השחתה תכלית פגם הדרך שבמקום שיהיה דרך אל הכבוד שמים הוא שוכב ושוכח. כי אשה נקראת דרך/כ"ב ששם השכחה (נשים לשון שכחה כמ"ש כי נשני אלקים בראשית מא) והיסח הדעת בחי' דעתן קלה, ורק כשמאיר בה רכד אורות היא דרך מתוקנת כמובא בדרז"ל (קידושין ב ע"ב)/כ"ב שביאה נקראת דרך כמ"ש במשלי/כ"ו דרך גבר בעלמה/כ"ו ויש

שכיוון שלא רואה את הסוף אזי הדרך תלויה בזה שנוסע כל הזמן ישר כדי שלא ישתנה הזווית וצריך להזהר שזרמי הים לא יטו אותו מאותו קו שבין מקום יציאתו למקום חפצו כי אם נוטה מהקו הישר הזה הרי כבר הזווית הנ"ל משתנית, וצפון הוא הצדיק.

עיינ תורה ח שהצדיק הוא בחי' רוח צפון לכן מי שלא זוכה לראות את סוף הדרך כי יש לו עננין דמכסין על עיניו העיצה עשות בים דרך היא ע"י הצדיק כנ"ל ולא יעשה מהצדיק אמצעי ומטרה לעצמה אלא רק הכי תמצוי לשמור על זווית נסיעתו אל הקב"ה

וזה אבות פרק ג (א) עֲקֵבִיא בְּן מְהֻלָּאֵל אָמַר, הִסְתַּבֵּל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָּא לִידֵי עֲבָרָה. דַּע, מֵאַיִן בָּאת, וְלֵאן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עֹתִיד לָתֵן דִּין וְחֶשְׁבוֹן. אוֹלַי אֶפ"ל מֵאַיִן בָּאת וְלֵאן אַתָּה הוֹלֵךְ הוּא הַקוֹ שֶׁבִין מְקוֹם הַיְצִיָּאָה לְכַבֵּב הַצִּפּוֹן דְּהֵיִינוּ בֵּינֵי לְבִין הַצִּדִּיק בֵּין טִיפָה סְרוּחָה לְאֵדָם בְּחִי' וְאִנְכִי אֶפֶר וְעַפְר וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עֹתִיד לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבוֹן הוּא מְקוֹם חֲפִצֵי שְׁמִי שְׁלֵא זֹכֵה לְרֵאוֹת אוֹתוֹ כֹּל הַזְּמַן אוֹי צָרִיךְ אֶת הַקוֹ מִמֶּנּוּ לְצִדִּיק וְהַזְּמַן שֶׁבִין הַקוֹ הַזֶּה לְקוֹ שְׁמִמֶּנּוּ לְקַב"ה.

^ט עיין שיש"ק ח"ג סימן פו שרבינו אמר לולמן הקטן כשיצא לדרכו לבקש הסכמות לספר הראשון שגם דרך בפשיטות היא תיקון הברית. ול"ע שקטנו זאת לתורה שלנו שמדכ מדכ בים ולא לתורה ל' אות ד' ששם מדכ מכל דרך.

^ב רכ"ד אורות עיני תורה ו' שהם סג וקסא. בחי' אם אסק שמים שם אתה ואציע שאול הנך זה בחי' סג בחי' נסוג אחור. שהן שתי הבקיות בירידות ועליות שיש בדרך. וזהו ב"פ בקי גמט' דרך.

^{כא} כי לעשות בים דרך זה שייך רק בבחי' אמונה כידוע שאמונה היא היכן שאין ידיעה. כי כשהכל ברור זה לא דרך בים אלא דרך סלולה. אבל דרך בים הכוונה שלא רואים כלום אלא רק מים שאין להם סוף, וכאן לעשות דרך זה קושי גדול, וצריך בקיאות גדולה וכח הסתכלות של בחי' אמונה (כמבואר בתורה עו ענין האמונה ובטחון בחי' כולם אליך ישרו) כי אמונה היא כח ביטול שמופנה למקום הנכון, ולהפנות אותו למקום הנכון זו השגה, שאע"פ שהיא השגה היא נקראת עולמותא שפירתא דלית לה עינין, דהיינו זו הסתכלות של עיוור שאינו רואה ממש אבל הכיוון ברור לו כך היא ההסתכלות שעל ידה עושה דרך בים שתופס נקודת כיוון בבחי' מרחוק ה' נראה לי ולא ראייה ממש ולכן הבקיות הנ"ל והשמות הנ"ל על ידם הוא נשאר חזק באמונתו שזה בחי' שמירת הברית עם הקב"ה.

^{כב} עיני תורה ז' אות ב' - אי אֶפְשָׁר לְבֹא לְאֲמוּנָה אֲלֵא עַל יְדֵי אֲמֵת, כְּמוֹבָא בְּזֵהר (בְּלֶק קצח): "וְהִיָּה צִדְקָ אֲזוֹר מִתְּנִיּוֹ וְאֲמוּנָה" וְכו' (ישעיהו י"א) הִינּוּ צִדְקָ, הִינּוּ אֲמוּנָה. וְאִמְרוּ שֵׁם: 'אֲמוּנָה אֲתֵקְרִיאָת, כִּד אֲתַחֲבֵר בְּה אֲמֵת':

ואות ג' וְאִי אֶפְשָׁר לְבֹא לְאֲמֵת אֲלֵא עַל יְדֵי הַתְּקַרְבוּת לְצִדִּיקִים וְלֵךְ בְּדֶרֶךְ עֲצָתָם; וְעַל יְדֵי שְׁמֻקְבַל מֵהֶם עֲצָתָם, נַחֲקָ בּוֹ אֲמֵת; כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהילים נ"א): "הֵן אֲמֵת חֲפִצְתָּ כְּשֵׁאֲתָה חֲפִץ אֲמֵת; "בְּשַׁחֲתוֹ וְיָסַתְּם חֲכֻמָּה תוֹדִיעֵנִי":

והביאור - כי לכל אדם יש תכונת הביטול שמאמין למה שאומרים לו אע"פ שלא יודע את האמת, רק סומך על זה שמגלה לו איזה דבר. וזה בחי' אמונה יסודית שא"א לעולם ולכל אדם להתקיים בלעדיה. ואדם צריך כל חייו לחפש את האמת לאמיתה שבה ראוי להאמין ולהרחיק את השקר ממנו. וזה כוונת הזוהר שיש מדרגת אמונה חלשה שנקראת צדק מלכותא קדישא דהיינו שהיא בגבול הקדושה כי מאמין באמת, ולא בשקר שזה עבודה זרה. אלא שאמונתו חלשה לכן כל מעשיו הם רק לצאת ידי חובתו, כי לא מאיר לו האמת בחוץ עד שיתלהב לעשות רצונו ית' בשמחה ומסירות נפש, אבל כשמאיר האמת בחוץ אזי אמונתו חזקה, ועושה גם לפני משורת הדין ובשמחה ומסירות נפש. וזה הכוונה להאיר רכד אורות בים האמונה.

^{כג} בתקפא (בראשית י') ובתשכט תוקן

^{כד} בראשית פרק ו (יב) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי הִשְׁחִית כָּל בָּשָׂר אֵת דְּרָכָו עַל הָאָרֶץ:

פרש"י - (יב) כי השחית כל בשר - אפי' בהמה חיה ועוף נזקקין לשאינן מינן.

שפתי חכמים - ר"ל מדכתיב את דרכו, ולשון דרך גילוי עריות הוא כדכתיב (משלי ל, יט) דרך גבר בעלמה, והא דלא נקט נמי דגים, משום דכתיב על הארץ ולא דגים שבים:

^{כה} לפי הנ"ל שדרך רומז לרכד אורות שצריך להאיר באמונה. צ"ע כי אשה בחי' אמונה ולא אמת, כמבואר בתורה ז' - "אֶפְשָׁר תִּשְׂשִׁים לְפָנֶיהֶם" זֶה בְּחִינַת בְּה אֲמֵת, וְזֶה בְּחִינַת 'הִשְׁוּ אִשָּׁה לְאִישׁ', כִּי זֶה אִישׁ וְאִשָּׁה הֵם בְּחִינַת הַתְּחַבְּרוּת אֲמֵת וְאֲמוּנָה.

וצ"ל כמו שמצינו בכמה מקומות שלפעמים מכנה את הכלי על שם האור שבו.

נראה עיקר מה שנקראת דרך לרמוז לדרך שאינה תכלית אלא מעבר ממקום למקום, הכי נמי האשה אינה תכלית, אלא דרך אל העיקר, לכן שם צריך מאד התגברות על השכחה, לזכור תמיד את התכלית, ע"י בחי' נותן בים דרך, דהיינו שמירת קשר הברית עם התכלית.

^{כז} קידושין ב: - משנה - האשה נקנית בשלש דרכים. גמ' - מאי טעמא תני שלש משום דרכים ניתני דברים וניתני שלשה משום דקבעי למיתני ביאה וביאה איקרי דרך דכתיב ודרך גבר בעלמה כן דרך אשה מנאפת.

^{כח} משלי פרק ל (יח) שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאֶרְבַּע וְאוֹרְבַּעַהּ) לא ידעתיים: (יט) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם דֶּרֶךְ נְחֹשׁ עַלֵי צוֹר דֶּרֶךְ אֲנִיָּה בְּלֶב יָם וְדֶרֶךְ גָּבֵר בְּעֵלְמָה: (כ) כֵּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת אֲכַלָּה וּמְחַתָּה פִּיהָ וְאִמְרָהּ לֹא פְעֻלָּתֵי אָוֶן:

^{כח} צ"ע שם בגמ' לכאורה משמע להפך כי הדרך בעלמה מתייחס יותר לאיש מלהאשה. ואולי כנ"ל שדרך היא רכד אורות שצריך להאיר בה. וכנ"ל שנקראת דרך על שם הרכד המאיר בה. וכנ"ל שבזיווג שם עיקר הניסיון של הדרך להיות בקי (ב"פ בקי גמט' דרך בקי ברצוא בקי בשוב) לא לשכח לרגע את התכלית שהפרוזודור רק דרך אל הטרקלין, וכל כוונתו רק לטרקלין שהוא הולדה לשם שמים.

דרך אחר כשלא מאיר רכ"ד אורות האמת בדרך ואזי נופל בתאוות ושכחה בדרך **בחי' {משלי ל'}** כט
דרך אשה מנאפת דהיינו שהבחירה בדרך או להיות דבר בחי' רכד אורות אמת ואזי היא דרך דקדושה
 שתכליתה הולדה לשם שמים בחי' דרך גבר בעלמה או להיות נקבה בחי' נשים לשון שכחה, ששוכח מהתכלית
 ששוכח מאין באת ולאן לאן אתה הולך, אלא ממצה את ההנאה שבדרך בלי תכלית שזה בחי' דרך אשה
 מנאפת. **והכלל שעיקר הפגם בבחי' דרך שלא האיר הדרך בים**
ולפעמים מחמת זה הפגם יוכל לאבוד את זווגו כמבואר בתיקוני הזוהר (ל' / ל"א) שבחור שפוגם
 הברית ולא שומר עצמו לבת זוגו ע"ז אפשר שבת זוגו תינשא לאיש אחר שאין לו בת זוג (כגון בן יבמה שאמו
 היא בת זוגו). **כי מאחר שנטה מזווגו** ופגם בברית / ל"ב **קשה לו למצוא / ל"ג** את זווגו שהיא בת זוגו
[לד' / ל"ד]. ואפי' אם ימצא את זווגו תהי' לו מנגדת ולא תהי' נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה
ממנה ולא האיר בה, מזה נתהוה שיש לה רצון אחר כנגדו. ואז יתקיים בו מאמר חז"ל על
הפסוק "עזר כנגדו" / ל"ו ודרשו חז"ל ואם לא זכה כנגדו / ל"ז (יבמות סג) / ל"ח. וחדש אלול שאז יכולין

ועיין מדרש משלי - פרשה ו - ר' יהושע בן פרייה אומר, עתידין הרשעים לומר לפני הקב"ה, הניחנו ונעשה תשובה. והקב"ה משיבם,
 שוטים שבעולם, עולם שהייתה בו דומה לערב שבת. והעולם הזה דומה לשבת. אם אין אדם מכין מערב שבת, מזה יאכל בשבת, יתקן
 בשבת ויחללהו. אבל מי שהתקין קודם, יאכל. דבר אחר, עולם שהייתם בו דומה ליבשה. והעולם הזה דומה לים. אם אין אדם לוקח
 ביבשה, מזה יאכל בים. דבר אחר, עולם שהייתם בו דומה לימות החמה. והעולם הזה דומה לימות הגשמים. אם אין אדם חורש בימות
 החמה, מזה יאכל בימות הגשמים. דבר אחר, העולם הזה (עו"כ) דומה לטרקלין. ועולם שהייתם בו (עו"כ) דומה לפרודור. אם אין אדם
 מתקן עצמו בפרודור, האיך יכנס לטרקלין.

כט **משלי פרק ל' (כ) בן דרך אשה מנאפת אכלה ומחטה פיה ואמרה לא פעלתי אנון:**
 ג **ענין תיקון יד (דף ל. דהיינו ע"י פגה"ב)**

לא **תיקוני זהר תיקון יד דף ל.** - אמר בוצינא קדישא בודאי כען איהו מלה בדוכתהא, ודא איהו בריא דמלה, ודא איהו, מלארך ודמעך
 לא תאחר, כמה דאת אמר שבת יקדמונו אחר ברחמי, חובא דא דערב בר נש טפה בוכרא בוווגא נדה שפחה גויה זונה, דא גרים דנטיל
 אחר בת זוגיה, ואיהו מדה לקבל מדה: [דף ל:] ובגין דא ראשית בכורי אדמתך היינו טיפה לאשונה תביא בית ה' אלקיך, באשה שנקלחת בית לא
 תבשל גדי בחלב אמו, דההוא בר איהו ערבוביא דנפיק כלאים, מאתא דלא מיניה, דאיהו כנגדו, ובגין דא זכה לשמור נפשו או עזר, בת
 זוגיה דאיהו עזר ליה באורייתא בפקודא בדחילו וברחימו, עזר לו בעלמא דין, ובעלמא דאתי צעניני עו"כ, ואם לאו, אחרא דלאו איהו
 מיניה, איהו כנגדו, לאוברא ליה מתרין עלמין, וכל דא גרים ליה בגין דלא נטיר טפה קדמאה צימי צמוחו לבת זוגיה:

ועם כל דא אע"פ שנקח אחר את זוגו אם חזר בתיבותא, עליה אתמר ושב ורפא לו, מן השמים מסננים שהאחר או ימות או יגנש ויהיב לו הקב"ה בת
 זוגיה, דאתמר בה רפאות תהי לשרך יתמלאו כל מסכותיו, ואיהי האשה הכספה היא דיוקנא דאורייתא נמשלת לטובה, דאיהי אסותא ואיהי חיים,
 הדא הוא דכתיב עץ חיים היא למחזיקים בה, ואתתיה איהי בדיוקנאה, הדא הוא דכתיב ראה חיים עם אשה אשר אהבת, אורייתא איהי
 טוב, הדא הוא דכתיב כי לקח טוב נתתי לכם, ואתתיה איהי בדיוקנאה, הדא הוא דכתיב מצא אשה מצא טוב, סוף סוף עשר מלין אתמר
 בהאי, ועשר בהאי, והא אוקמוה חב"י: עשר דכחות צמורה ועשר לשונות שמהם שאומרים צעזע צככות.

לב **אבל בשרש הדברים כל שכחת הקב"ה** הוא פגם הברית כי בכלליות כל החיים שלנו הם רק דרך וכששוכח את התכלית זה פגם
 הברית שלנו עם הקב"ה שכרתנו איתו בהר סיני להיות דבוקים בו ולא לשכוח את התכלית שהיא כבוד שמים ועוה"ב, וזה גם סיבה שבת
 זוגו לא תמשך אחריו, כנ"ל עפ"י כוונת אלול. ועל כן כדי לגרום שתמשך אחריו צריך להתחזק מאד בתיקון הברית כנ"ל להאיר רכד
 אורות האמת באמונה ולקשור מחשבתו היטב כל רגע באמונה חזקה ובבקיאות בכל דרך בכל הניסיונות של עוה"ז שהם כל מיני דרכים
 לזכור שהם רק פרודור לטרקלין שהוא עוה"ב והקב"ה.

לג **לשון מציאה** כי אשה נקראת אבידה כמבואר בקדושין ב: תניא ר"ש אומר מפני מה אמרה תורה כי יקח איש אשה ולא כתב כי תלקח
 אשה לאיש מפני שדרכו של איש לחזור על אשה ואין דרכה של אשה לחזור על איש משל לאדם שאבדה לו אבידה מי חוזר על מי בעל
 אבידה מחזר על אבידתו.

יד **ועיין חיי מוהר"ן סימן תקפו כיצד מרקדין לפני הכלה** (והיינו שמות נשי צמחות) עיין בזה רמ"ק באור יקר על זהר חיי שרה כרך ה' שער ד' סימן י' עמוד ק'
 לה **חיי מוהר"ן - ארת תקפו (קמג) אמר לאחד סמוך לתחנתו כיצד מרקדין לפני הפלה. ורמז לו כיצד מרקדין ומדלגין על מה שהיה לפני**
הפלה, היינו לפני התחנה:

לו **בראשית פרק ב (יח) ויאמר ידוד אלהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו:**
 פרש"י לא טוב היות וגו'. שלא יאמרו שתי רשויות הן, הקב"ה בעליונים יחיד ואין לו זוג, וזה בתחתונים ואין לו זוג: עזר כנגדו. זכה עזר,
 לא זכה (ה) כנגדו (ב"ר ז', ג.) להלחם:

שפתי חכמים (ה) דקשה לרש"י דבתחילה כתיב עזר ואח"כ כתיב כנגדו, משמע להיות נגדו להלחם עמו: עכ"ל.
 אבל בגמ' פרש"י כנגדו - חלוקה עליו וסותרת דבריו.

לז **פשוט שאין הכוונה שכשהוא זכה אזי כל מה שהוא יאמר וירצה היא תגיד אמן, כי להפך הקב"ה עשה אותם שונים במהות כדי**
 שיתקנו ויבניעו את מדותיהם הרעות דייקא ע"י הטבע והרצונות השונים ועיין פרי הארץ פ' וירא בשם בעל העקידה עוה"פ עזר כנגדו, יש
 שההתנגדות הוא העזר. אבל כוונת רבנו היא מצד הנטיה הכללית שנמשך לבה אליו ולא אל אחר. וכמ"ש ואל אישך תשוקתך שזה
 טבע באישה כל זמן שבעלה לא פונה ממנה.

לח **יבמות דף סג.** א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם ואמר רבי אלעזר כל אדם
 שאין לו קרעק אינו אדם שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ואמר רבי אלעזר מאי דכתיב אעשה לו עזר כנגדו זכה
 עוזרתו לא זכה כנגדו ואיכא דאמרי ר' אלעזר רמי כתיב כנגדו וקרינן כניגדו זכה כנגדו לא זכה מנגדתו אשכחיה רבי יוסי לאליהו אמר

לתקן זה [לט] ולהאיר הדרך בים כנ"ל (ע"כ כוונת אלול הם תיקון לזה) וכשמתקן זה אזי מוצא זווגו והיא אינה כנגדו רק כרצונו.

עיינן לק"ה קריאת התורה ג' ב'מ"א שאצל הצדיקים זיווג ותפילה בחי' אחת כמבואר בתורה מו, כי תפילה בחי' אשה יראת ה', (עיינן תורה י' אש"ת ר"ת אדנ"י שפתי תפתח) ועיקר תיקון התפילה הוא ע"י דרך הנ"ל. וכו' עי"ש. דהיינו שע"י קיום כוונות אלול גם זוכה לתפילה כראוי.

עתה יבאר כיצד ע"י הכוונות האלו נמצאה בת זוגו של יצחק אבינו כי בזמן עקידת יצחק נולדה רבקה בת זוגו של יצחק אבינו בחרן ואחרי העקדה מבואר בטור הארוך (כד ג') שיצחק היה ג' שנים בג"ע להתרפא מהשחיטה, ואז בת זוגו כבר בת שלש ראויה לזיווג, אז שלח אברהם אבינו את אליעזר עבדו לחרן למשפחתו שם למצא את בת זוגו של יצחק, ואליעזר לא ידע מי היא והיכן היא ועל כן אמר וְהִיָּה הַנְּעִר אֲשֶׁר אָמַר אֵלַיָּהּ הִטִּי נָא כַּדָּף וְאֶשְׁתָּה וְאֶמְרָה שְׁתָּה וְגַם גִּמְלִיךָ אֶשְׁקָה אֹתָהּ הַכַּחַת לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וְכֵּן אָדַע כִּי עֲשִׂית חֶסֶד עִם אֲדֹנָי: (בראשית כד יד) ובגמ' /מ"ב/ למדו שכוונתו היתה שמי שתעשה זאת אותה יקדש ליצחק וקשה מדוע לא חשש שתזדמן לו שאינה ממשפחת אברהם שמסתמא היו הרוב שם. ועיינן לק"ה שבאמת היה מאד מאד קשה שיצליח אליעזר למצא את בת זוגו של יצחק כיון שמידתו היא הגבורה והדינים, לכן היה קשה שימצא זיווגו ושתיהיה נוטה אחריו. וכאן מגלה רבנו שכל זה כנראה חשש אברהם אבינו ועל כן לימד את אליעזר סוד כוונות אלול שעל ידם ימצא את זיווגו של יצחק וגם תיהיה נוטה אחריו. וכל כך פעלו עליה הכוונות אלול של אליעזר עד שרצתה ללכת עמו אפילו בלא הסכמת אמה ואחיה שרצו שתמתין שבעת ימי האבל על אביה בתואל (בר"ר ס' יב) כמ"ש (בראשית כד נח) ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך, ופרש"י בשם המדרש אלך מעצמי ואף אם אינכם רוצים.

ויש בזה סוד נפלא, כי דע שזה הסוד מסר אברהם לאליעזר עבדו כששלחו לבקש הזווג של יצחק בנו. היינו סוד כוונת אלול/מ"ג/ שהם מסוגלים לתיקון הברית שע"י מוצאין הזווג.

ליה כתיב אעשה לו עזר במה אשה עוזרתו לאדם אמר ליה אדם מביא חיטין חיטין כוסס פשתן פשתן לובש לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו.

^ט כי הבת מלך המנוח בספרו מעשיות סי' ט' היא בת זוגו ואם נחלק חופש אחיה גם נעמה ממנו והזנו תלמן זאת לחזור ולהפשה הוא בחלול.

^כ נמצא כבר בדפוס

^{מא} ליקוטי הלכות קריאת התורה הלכה ג' אות ב' - וזה בחינת תפלה, כי תקון התפלה הוא בחינת זיווג דקדושה פידוע, כמו שאמר רבנו זכרונו לברכה במקום אחר שאצל הצדיקים הגדולים אין הפרש בין תפלה לזיווג, כמו שכתב רבנו זכרונו לברכה על מאמר רבותינו זכרונו לברכה, שתהא תפילתי סמוכה למטתי וכו', עין שם. כי התפלה היא בחינת אשה יראת ה', ועקר תקון התפלה הוא על ידי בחינת פגנות אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך, שעל ידי זה תאבה האשה ללכת וכו'. והוא בחינת תקון התפלה, שהוא בחינת אשה יראת ה', כי עקר תקון התפלה הוא בבחינת אם שגורה תפילתי בפ"י יודע אני שהוא מקבל, שהוא בחינת (בראשית כד) ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת וכו'. ההוא דכתיב (תהלים פה), "צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו". כמו שכתוב בתקונים (תקון תמני סרי, עין שם) ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שהוא בחינת תקון התפלה, בחינת שגורה תפילתי בפ"י כנ"ל, הוא בחינת תאבה האשה ללכת אחריו שהאשה יראת ה', שהיא רבקה אשת יצחק, נמשך בה רצון על ידי פגנות אלול, שעל ידי זה ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת". וזה בעצמו תקון התפלה בחינת שגורה תפילתי בפ"י, כמבאר בתקונים כנ"ל שהיא בחינת התפלה, הולכת ונמשכת אחר האדם בחינת אם שגורה תפילתי בפ"י יודע אני שהוא מקבל. וכל זה על ידי פגנות אלול, שהוא בחינת הנותן בים דרך וכמו שסוים שם בתקונים, ההוא דכתיב, "צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו". כי צריך להאיר בבחינת התפלה, בחינת הדרך, שהוא בחינת פגנות אלול כדי שתהיה התפלה כראוי בבחינת שגורה תפילתי בפ"י וכו'. בבחינת ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת וכו' כנ"ל. ועל כן עקר תקון התפלה הוא בחינת אלול שאז מרבים ישראל בתפלות ותחנונים, כי עקר התקון התפלה על ידי פגנות אלול, שהם בחינת הנותן בים דרך, שעל ידי זה תאבה האשה ללכת אחריו, שזה בחינת ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שזה בחינת תקון התפלה כנ"ל:

^{מב} בגמ' תענית ד. אמרו ששאל שלא כהוגן כי על מה סמך אליעזר שלא תימצא לו חירת או סומא, הכוונה באופן שלא ניכר כמבואר במפרשים ותו' שאלו מדוע לא אמרו שמא תזדמן לו שפחה או ממורת ותרצו שלפני מתן תורה לא היה פסול שפחה וממור. אבל במדרש בר"ר ס' כן אמר שמא תמצא לו אמה. ועיינן מהרש"א שם שזה למ"ד שהאבות קיימו את כל התורה אבל הקשה הרי נצטווה לקחת רק ממשפחת אברהם (וא"כ היה לו לחשוש שמסתמא רוב הבנות בעיר לא היו ממשפחת אברהם). ותיריך שסמך על תפילתו. ולמבואר בתורה זו מובן שסמך גם על כוונות אלול שכיוון שימשכו אליו את בת זוגו של יצחק דייקא שהוא היה שליחו לקדשה.

^{מג} צ"ע כיון שרבינו בתורה פב תנינא כתב ועיקר התשובה היא בחודש אלול כי הם ימי רצון שעלה משה לקבל לוחות שניות ופתח דרך כבושה לילך בה ואת הדרך הוא עשה ע"י שקיים רצוא ושוב עיל ונפיק. נפיק במה שקישר עצמו לפחות שבישראל ועיל במה שכמה שעלה למעלה יותר מצא שם את האלקים. מבואר שמשא הוא פתח את הדרך ואולי שמשא עשה מזה דרך כבושה לרבים אבל לפניו כבר היה ידוע ליחידים ואברהם לימד את אליעזר בשעת הצורך.

ועיינן לק"ה קריאת התורה הלכה ג' אות ד' - ועל כן על ידי התורה שקורין בשעת התפלה, על ידי זה מאירין את הדרך בים, דהיינו בבחינת התפלה וא"י התפלה מקבלת בבחינת אם שגורה תפילתי בפ"י יודע אני שהוא מקבל, שזה בחינת ויהי הוא טרם פלה לדבר והנה רבקה יוצאת, שהוא בחינת ויהי הוא טרם יקראו ואני אענה וכו'. כי התורה מאירה בחינת דרך, שהוא בחינת פגנות אלול בבחינת התפלה. ועל כן נתקן קריאת התורה בשעת התפלה בשני ובחמישי שהם הימים שעלה וירד משה בארבעים ימים האחרונים, שהם ימי אלול לקבל לוחות אחרונות, כמו שאמר רבותינו זכרונו לברכה (תוספות בבא קמא דף פב בשם המדרש) כי באלו הימים שקבל לוחות אחרונות,

כי ע"י מתיקון הנ"ל נעשה בה רצון אליו/מ"א. כי מקודם לא היתה נוטה אחר רצונו כי נטתה ממנו/מ"ב כנ"ל ועי"ז א"א למצוא זוונו ואפי' אם מוצאה אינה נוטה אחר רצונו כנ"ל אע"פ שיצחק ודאי היה צדיק גמור דבוק בו ית' תמיד, והרי זה כמו שכיוון תמיד כוונות אלול. אעפ"כ לא נמצאה רבקה לאליעזר וגם לא רצתה ללכת עמו אל יצחק אלא רק ע"י שכוון סוד כוונות אלול. כמבואר בלק"ה/מ"ג שקשה היה מאד מאד למצא את זיווגו של יצחק מחמת שהוא בחי' גבורות גדולות שמשם עיקר האבודות/מ"ד. אבל ע"י כוונת אלול שהם התיקון לזה עי"ז חזר ונעשה בה רצון אליו כנ"ל. וזה הסוד מבואר בתורה בפרשת אליעזר בראשית פרק כד בסיפור הליכת אליעזר לחפש את בת זוגו של יצחק, כי אברהם מסר לו הסוד הזה של כוונות אלול שע"י בת זוגו נמשכת אליו. וזה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד/מ"ט) ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך, ראה והבט נפלאות תורתנו כי ר"ת פסוק זה הם אותיות אלול, ובאמצע הם תיבות תאבה האשה כי ע"י בחי' אלול היינו סוד כוונות אלול עי"ז תאבה האשה כי עי"ז נעשה בה רצון אליו

שהם ימי אלול, עשה משה דרך פבושה, שהוא פונות אלול, כמו שכתב רבנו זכרנו לברכה במקום אחר (לקוטי תנינא סימן פב). ועל פן קורין באלו הימים שעלה משה וירד, כי עקר קריאת התורה בשעת התפלה הוא כדי להאיר הדרך פנים פנ"ל:

בנחלת - תיקון

צ"ע לכאורה זה מועיל רק אם הבן זווג שלה מכווין הכוונות וע"י שחוזר ומתדבק בהקב"ה חוזרת היא ומדבקת רצונה בו. אבל איך זה מועיל ע"י שליח ועוד שהיה שליח של אביו. ועיין מנחת אהרן (מיאסנק) עה"ת חיי שרה ששואל מדוע בכל הפרשה לא נזכר שמו של אליעזר ותיירץ שמתוס' כתובות דף ז' מוכח שאליעזר היה שליח קידושין, וקשה הרי עבד לא נעשה שליח קידושין. ותיירץ בשם הפנים יפות שדין יד עבד כיד רבו מהני לכך שיוכל לפעול עבור רבו כאילו רבו עשה, גם היכא דאין שליחות. וצ"ל שאברהם הקנה אותו ליצחק שיהיה כידו. ולכן לא נזכר שמו של אליעזר כי כל כוחו היה רק משום היותו עבד. ולפ"ז יותר מובן הא דהועיל כוונות אלול שכיוון אליעזר במקום יצחק (וצ"ע כיון שיצחק היה אסור לצאת מהארץ והכלל שבמה שהוא בעצמו אסור לא יכול לעשות שליח על זה)

עפי" הנ"ל שבת זוגו נוטה ממנו רק אם הוא נטה מהקב"ה וממנה צ"ע איך אפשר לומר על יצחק אבינו שהיה קדש קדשים ובפרט אחרי עקדה (ועוד אחרי ג' שנים בג"ע) שנטה אפילו כחוט השערה מחשבתו מהקב"ה, ולא קיים מעצמו כל כוונות אלול. ואולי כיון שאליעזר היה שליח לקדש אותה כנ"ל, לכן הנטייה שלו מהקב"ה גרם לה שלא תרצה רבקה לבוא איתו אל יצחק, ואע"פ שהיה צדיק עצום ראש ישבה הדולה ומשקה מתורת רבו אברהם עד שגם זכה בסוף ימיו להיכנס חי לג"ע, וגם ע"י שעמד בניסיון השליחות הזו זכה לצאת מארור לברוך כמבואר בפרש"י עה"פ שאמר לו לכן "בא ברוך ה". אעפ"כ עד אז מציאות היותו עבד גרמה לו שהיה בבחי' פגם הברית כמבואר בילקוט שמעוני בראשית כד רמז קט שאברהם ויצחק חשדו באליעזר שפגם את רבקה, כמ"ש עבד זה חשוד על כל העבירות שבתורה עי"ש. שעל כן אברהם לימד אותו הכוונה המיוחדת לתיקון הברית. ועוד מבואר בלק"ה ברכת הפרות ה' א' שיצחק כיון שהיה מצד הגבורות, ותוקף הדינים והגבורות הן עיקר הסיבה לאבד אבודות, לכן היה קשה מאד למצא את זיווגו ולגרומם לה לנטות אליו, עד שהוצרך אברהם ללמד את אליעזר הכוונות אלול הנ"ל עי"ש

מ"ל ק"ה ברכת הפרות ה' א' (עפי" תורה פח תנינא) - כי כל האבודות הם אצל הצדיקים שכבר חפשו הרבה אחר אבדתם עד שמצאו בלם. וגם מצאו כל האבודות של כל העולם וכו'. (כמו שמבאר בסימן קפח לקוטי חלק א, עין שם). ועל פן בראש השנה שאז תוקעין בשופר שאז התחלת התשובה ואז עקר הבקשה והחפוש פנ"ל. על פן אז צריכין לזהר ביותר לבוא לצדיקים גדולים ואמתיים אשר אצלם כל האבודות וכו'ל: ועל-פן קורין בתורה בראש השנה וד' פקד את שרה פאשר אמר וכו'. וביים שני ויהי אחר הדברים וכו'. עד שמימינו ביום שני מה שהגד לאברהם שנולד הזווג של יצחק, כמו שכתוב (י): ובתואל ילד את רבקה וכו'. כי זה כל ענין ראש השנה שהוא בבחינת פחד יצחק שהוא בחינת גבורות שמחמת תקף הגבורות והדינים קשה למצא בחינת האבודות הנזכרים לעיל. כי עקר אבדתם היה על ידי תקף הדינים שנאחזו בהם על ידי עוונותיהם שהיו בחינת כלל כל הגליות שנקראים אבדים, כמו שכתוב (יא): כי אבד תאבדו וכו'. ובראש השנה שהוא פחד יצחק עוסקים להמתיק זאת, להמתיק בחינת גבורות יצחק על ידי תפלת ישראל. והעקר על ידי השופר כידוע. ועקר גמר ההמתקה הוא ביום שני שהוא דינא רפיא כידוע ואז מסיימן בקריאת התורה שכבר נמצא הזווג של יצחק, שהיו עקר בחינת ההמתקה פמויבן בהתורה הנ"ל שהזווג של יצחק היקא היה קשה מאד למצא עד שהכרח אברהם למסר הסוד הנ"ל שהוא סוד פנות אלול לאליעזר וכו' שהוא מרמז בפסוק ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך וכו'.

ועל פן התורה הקדושה מספרת הרבה בענין זה איך זכה למצא הזווג של יצחק. כי כל העולמות היו תלויים בזה כי כל ישראל יצאו מהם. אבל היה קשה מאד מאד למצא זווג מחמת שהוא בחינת גבורות גדולות שמשם עקר האבודות שמחמת זה קשה למצא הזווג פנ"ל וכן בכל שנה ושנה בראש השנה נתעורר בחינת פחד יצחק בשרשו העליון והמתקתו בסקורין בתורה שכבר נמצא זיווגו של יצחק שהיו בחינת מה שגומרים לקרות ביום שני של ראש השנה בענין זה פנ"ל, כי בכל שנה נעשה זאת ברוחניות שעל ידי זה עקר המתקת הדינים פנ"ל:

מ"ח צ"ע אולי גם כנ"ל בהערה לעיל שכיון שאליעזר היה ידו של יצחק לקדשה ובעצמו היה עבד שמעצמו לא היתה כוונתו דבוקה בהקב"ה כל כך לא נטה רצונה אלא ע"י הכוונות אלול שלימד אותו אברהם אבינו כנ"ל.

מ"ט בראשית פרק כד (ב) ויאמר אברהם אל עבדו וכן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי: (ג) ואשביעך בידך אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הפנעני אשר אנכי יושב בקרבם: (ד) כי אל ארצי וגל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק: (ה) ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת ההשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם: (ו) ויאמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה: (ז) וידד אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לורעך אתן את הארץ הזאת היא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם: (ח) ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת רק את בני לא תשב שמה:

כנ"ל : נמצא שבאלו התיבות בעצמן שדיבר אברהם עם אליעזר מענין החשש שמא לא תתרצה לילך אחריו דהיינו מה שאמר לו ואם לא תאבה האשה ללכת אחרך, באלו התיבות עצמן גילה לו סוד התיקון לזה דהיינו סוד אלול המרומוז בראשי התיבות שהוא התיקון לזה שעי"ז תאבה האשה וכיצד קיים אליעזר את הכוונות עיין שם (כד יב) מיד כשמגיע אליעזר לעיר דבר ראשון מתפלל ואח"כ בפסוק כו כשמתברר לו שתפילתו התקבלה מיד ויקד האיש וישתחו ליהוה: ועוד ממשיך ומברך את ה' על החסד שעשה עמו. ובפסוק נב כשמע שהסכימו לשלחה מיד וישתחו ארצה לה'. הרי שקיים עצת אברהם להיות קשור כל הזמן להש"י ולא לטעות כאילו הדבר תלוי בבני אדם. כי זה הכוונה לתת דרך בים, כי ביבשה הדרך מוליכה, אבל בים בלי קשר עין למטרה אין דרך. ועוד יש בזה סודות נוראים מאד :

גם עיין במאמר המתחיל ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע (בסי' ו), כי שם מדבר מכוונות אלול^{כא}, והוא תיקון לפגם הברית כנ"ל. היינו לעיין באותו המאמר ולזכות להבין בו ולעשות עמו איזה עבודה בעבודת ה'^{כב}, עי"ז יתקן פגם הברית :

^{כא} נוסף בתקפא

^{כא} תורה ו' אות ד. וכשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה, צריך להיות בקי בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא, בקי בשוב, כמו שכתוב: 'זכאה מאן דעיל ונפיק' (זהר ויקהל ריג: , האוינו רצב). וזה בחינת (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים – שם אתה", בחינת עיל, בחינת בקי ברצוא. "ואציעה שאול – הנך", בחינת ונפיק, בחינת בקי בשוב. וזה (שיר השירים ו): "אני לדודי ודודי לי". 'אני לדודי' – זה בחינת עיל, 'דודי לי' זה בחינת ונפיק. וזה סוד כונת אלול, וזה עקר כבודו. וזה (ישעיהו נ"ח): "וכבדתו מעשות דרכיך". 'דרכיך' לשון רבים. הינו עיל ונפיק, וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרכי התשובה וזוכה לכבוד ה', כמו שכתוב: "וכבדתו מעשות דרכיך" הינו שזוכה לכתר, כי לית כבוד בלא כף, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו וזה סוד כונת אלול:

עוד שם בסוף התורה – וזה סוד כונת אלול. שמעתי קצת כטפה מן הים. עיין שם בכונות של אלול, מבאר שם, שכלל כונות אלול הוא, "הנותן בים דרך", שצריכין להאיר בחינת דרך בים וכו', וזה הדרך הוא בחינת שתי פעמים השם יב"ק, כי שתי פעמים יב"ק עולה דרך, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, כי אלו שני שמות – קס"א ס"ג, הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרך, כנ"ל. וצריך לכוון שם קס"א בסגול, ושם ס"ג בחיריק, וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, כי שם קס"א הוא שם אק"ק במלואו כזה: אלף קי יוד קי, שהם יוד אותיות של מלוי הוי"ה, יוד קי ואו קי, וכל אחת נקדה בסגול, וסגול הוא שלש נקדות, ועל כן הוא עולה שלשים, ועל כן יוד פעמים סגול עולה ש"ן. וס"ג הם יוד אותיות של מלוי הוי"ה, יוד קי ואו קי, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה ק', ושניהם – חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד תי"ו, בגימטריא פשוטה, ואז על ידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עיין שם. כל זה מבאר מתוך כונת אלול. ועתה בוא וראה והבין איך כל הכונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל, כי מבאר שם, שמי שרוצה לעשות תשובה, צריך שיהיה לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב, שהוא בחינת עיל ונפיק, בחינת: "אם אסק שמים שם אתה", שהוא בחינת בקי ברצוא, "ואציעה שאול הנך", שהוא בחינת בקי בשוב וכו', כמבאר לעיל, עיין שם. והפרוש הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרכי התשובה, צריך לחגר מתניו, שיתחזק עצמו בדרכי ה' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת: "אם אסק שמים ואציעה שאול" וכו', הינו בין שיזכה לאיזו עליה, לאיזו מדרגה גדולה, אף על פי כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו', שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל, שהוא בחינת: "אם אסק שמים שם אתה". וכן להפך, שאפלו אם יפל, חס ושלום, למקום שיפל אפלו בשאל תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את השם יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה שיזכר, כי גם בשאל תחתיות נמצא השם יתברך, וגם שם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך, וזה בחינת: "ואציעה שאול הנך". וזה בחינת בקי בשוב, כי אי אפשר לילך בדרכי התשובה, כי אם כשבקי בשני הבקיאות האלו.

ודקדק רבנו, וזכרנו לברכה, וקרא ענין זה בלשון בקי, כי היא בקיאות גדולה מאד מאד, שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרח בעבודת ה' תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוהה יותר, ואף על פי כן אל יפל משום דבר, ואפלו אם יהיה איך שיהיה, חס ושלום, אף על פי כן אל יפל בדעתו כלל, ויקים: "ואציעה שאול הנך", כנ"ל:

ועל פי סוד נעלם בזה סוד כונת אלול הנ"ל, כי בקי הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי (עיין וזהר משפטים קט"ז: , וזהר פנחס רכ"ג). וזה שזוכה לשני הבקיאות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, דהינו בקי ברצוא בקי בשוב, על ידי זה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק, הנ"ל, עולה בגימטריא דרך כנ"ל. כי על פי הכונות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק, כנזכר לעיל. וזה בעצמו סוד, בחינת שני הבקיאות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת "אסק שמים", זה בחינת סגול דקס"א, כי אסק אותיות קס"א. ובקי בשוב, שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנך", זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון: "אל תס"ג גבול עולם", שהוא בחינת שמסיג גבולו ומחזירו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל, חס ושלום, ממדרגתו, והוא נסוג אחור, חס ושלום. אף על פי כן יחזק את עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הנך", כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג, כנ"ל. כי סגול דא חמה, שהוא נקדה העליונה שעל האלף, הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת "אסק שמים", בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק, כנ"ל. וחיריק הוא בחינת נקדה התחתונה של האלף, שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנך", שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל.

וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרכי התשובה", כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, "אסק שמים ואציעה שאול" וכו', על ידי זה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג וכו', כנ"ל. כי עקר דרך התשובה זוכין על ידי שני הבקיאות הנ"ל, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין בגימטריא דרך, שהם שתי פעמים בקי, כנ"ל. ופשוטה בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת: "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך", שהם בחינת שני הבקיאות הנ"ל,

עד כאן ביאור חברותא לתורה פז תנינא

ועל כן כשיש לו שני הבקיות הנ"ל, אז הוא הולך בדרכי התשובה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו. והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמקים מאד.

ועל פי זה תבין לקשר התורה היטב, שמה שכתב בסוף מענין נקדה העליונה ונקדה התחתונה של האלף, זהו בעצמו בחינת שני הבקיות הנ"ל, (כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על פי כונת הנ"ל מובן זאת ממילא למשכיל),

וזהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה, שכתב שם, כי זביחת היצר הרע, שהוא בחינת דם לה', שהוא בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם הזה, זה בחינת נקדה התחתונה, שנעשית מבחינת הדמימה והשתיקה, מבחינת דם לה'. וכל זה הוא בחינת חיריק דס"ג וכו', שהוא בחינת בקי בשוב, כנ"ל. ותשובה השניה שעושה על תשובתו הראשונה, שהוא בחינת כבוד העולם הבא, בחינת: "כבוד אלקים הסתר דבר", זה בחינת נקדה העליונה, בחינת כתר, שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו'. והבן הדברים היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם, בהתורה הנ"ל, נקשרים ונכללים אחר כך ביחד בקשר נפלא ונורא, והמשכילים יבינו קצת: עכ"ל תורה ו'

^{בב} עיין שם בסוף התורה - ועקר הדבר, שעל ידי שהאדם, כשהוא במדרגה התחתונה מאד, ואף על פי כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקוה עדין, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הנך", אזי ממשיך על עצמו הקדשה משם הקדוש הויה במלוי ס"ג, שהוא מחיה את כל הנסוגים אחר מקדשתו להחזיקם לבל יפלו לגמרי, חס ושלום, וזה בחינת בקי בשוב, שזה הבקיות הוא בחינת שם יב"ק הקדוש, בחינת שם ס"ג. וכן כשאדם זוכה לבוא לאיזו מדרגה בקדשה העליונה, ואף על פי כן אינו עומד שם, והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר, אזי ממשיך הקדשה על עצמו משם הקדוש אקי"ק במלוי קס"א, שהוא בחינת בקי ברצוא. כי האדם - כפי תנועתיו וכפי התחזקותו בעבודתו יתברך, כן גורם ליחד השמות למעלה וממשיך על עצמו הקדשה משם והבן היטב:

